

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1 Identyfikator produktu

Nazwa handlowa:

TYNK 503SL

Tynk maszynowy cementowo-wapienny, superlekki

Unique Formula Identifier (UFI-Code):

Y7W4-A0KW-N009-NTRQ

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Etap cyklu życia

C/PW Stosowanie przez konsumentów / Powszechne zastosowanie przez pracowników zawodowych

Sektor zastosowania

SU19 Budownictwo i roboty budowlane

Kategoria produktu

PC9b Wypełniacze, kity, tynki, modelina

Kategoria procesu

PROC11 Napylenie nieprzemysłowe

PROC19 Działania ręczne z bliskim kontaktem z substancją

Kategoria uwalniania substancji do środowiska naturalnego

ERC10a / ERC11a Powszechne zastosowanie wyrobów o niskim stopniu uwalniania

Kategoria wyrobu

AC4 Wyroby z kamienia, gipsu, cementu, szkła i ceramiki

Zastosowanie substancji / mieszaniny

Zaprawa tynkarska – Produkt do użytku przemysłowego, rzemieślniczego i prywatnego przeznaczony do mieszania z wodą w celu szybkiego wykorzystania w celach budowlanych. Odradza się każde inne zastosowanie.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent/Dostawca

KREISEL - Technika Budowlana Sp. z o.o.

ul. Szarych Szeregów 23

60-462 Poznań

Polska

Tel. +48 61 846 79 00

Fax +48 61 846 79 09

sekretariat@kreisel.pl

www.kreisel.pl

Komórka udzielająca informacji:

Bartosz Polaczyk - Tel.: +48 510 022 908, +48 61 84 67 966, bartosz.polaczyk@kreisel.pl

w dniach roboczych od 8:00 do 16:00

(Ciąg dalszy na stronie 2)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 1)

1.4 Numer telefonu alarmowego



Centrum informacji toksykologicznej : +48/(0)42 - 657 99 00
 Europejski numer alarmowy : 112

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Skin Irrit. 2 H315 Działa drażniąco na skórę.

Eye Dam. 1 H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

Skin Sens. 1 H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

Dane dodatkowe

Klasyfikacja w odniesieniu do działania drażniącego skórę i oczu bazuje na badaniach zwierząt, patrz sekcja 16 bibliografia [4], [11] i [12].

2.2 Elementy oznakowania

Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Produkt jest klasyfikowany i oznakowany zgodnie z przepisami CLP.

Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia



GHS05 GHS07

Hasło ostrzegawcze

Niebezpieczeństwo

Składniki określające niebezpieczeństwo do etykietowania

Klinkier cementowy portlandzki

Wodorotlenek wapnia

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H315 Działa drażniąco na skórę.

H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P102 Chronić przed dziećmi.

P261 Unikać wdychania pyłu.

P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.

P305+P351+P338 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.

P315 Natychmiast zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

P302+P352 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody i mydła.

P332+P313 W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

P362+P364 Zanieczyszczoną odzież zdjąć i wyprać przed ponownym użyciem.

P501 Zawartość/pojemnik usuwać zgodnie z lokalnymi i krajowymi przepisami.

(Ciąg dalszy na stronie 3)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 2)

2.3 Inne zagrożenia

Po kontakcie suchej mieszanki z wodą powstaje roztwór silnie alkaliczny. Silna alkaliczność wilgotnej zaprawy może wywołać podrażnienia skóry i oczu. Szczególnie przy dłuższym kontakcie (np. klęknięcie w mokrej zaprawie) wskutek alkaliczności może dojść do poważnych uszkodzeń skóry.

Udział respirabilnych, krystalicznych tlenków krzemu wynosi poniżej 1%. Produkt nie wymaga tym samym oznaczenia. Zaleca się mimo to stosowanie ochrony dróg oddechowych.

Pył powstały z suchej mieszanki może podrażniać drogi oddechowe. Wielokrotne wdychanie większych ilości pyłu zwiększa ryzyko rozwoju chorób płuc.

Po wymieszaniu z wodą zawartość rozpuszczalnego chromu(VI) wynosi maksymalnie 0,0002% suchej masy uzyskanego cementu. Warunkiem skuteczności reduktora chromu jest odpowiednie magazynowanie w suchym miejscu i przestrzeganie maksymalnego terminu przechowywania.

Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

PBT:

Ta substancja/mieszanina nie zawiera składników sklasyfikowanych jako trwale, wykazujące zdolność do bioakumulacji i jako toksyczne (PBT) w stężeniu 0,1% i wyższym.

vPvB:

Ta substancja/mieszanina nie zawiera składników sklasyfikowanych jako bardzo trwale i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji (vPvB) w stężeniu 0,1% i wyższym.

Określanie właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego

Mieszanina nie zawiera substancji o właściwościach zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/2100 lub rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/605.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.1 Charakterystyka chemiczna: Substancje

W przypadku tego produktu chodzi o mieszaninę.

3.2 Mieszanki

Opis:

Mieszanka ze spoiw nieorganicznych, wypełniaczy i nieszkodliwych domieszek

Składniki niebezpieczne:

CAS: 14808-60-7 EINECS: 238-878-4 REACH: ¹	Dwutlenek krzemu (< 1% RCS) Składający się z: 14808-60-7 Kwarc (SiO ₂); 14464-46-1 Krystobalit; 15468-32-3 Trydymit Substancja z określoną na poziomie Wspólnoty wartością najwyższego dopuszczalnego stężenia w środowisku pracy	50 - < 100%
---	---	-------------

(Ciąg dalszy na stronie 4)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 3)

CAS: 65997-15-1 EINECS: 266-043-4 REACH: ¹	Klinkier cementowy portlandzki Składający się z: 12168-85-3 Krzemian trójwapniowy (45 - 70%); 10034-77-2 Krzemian dwuwapniowy (5 - 25%); 12042-78-3 Glinian trójwapniowy (0 - 10%); 12612-16-7 Glinian wapnia ferryt (0 - 10%) ☞ Eye Dam. 1, H318; ☞ Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1B, H317; STOT SE 3, H335 Określone granice stężeń: Skin Irrit. 2; H315: C ≥ 1 % Eye Dam. 1; H318: C ≥ 1 %	5 - 10%
CAS: 1305-62-0 EINECS: 215-137-3 REACH: 01-2119475151-45	Wodorotlenek wapnia ☞ Eye Dam. 1, H318; ☠ Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335 Określone granice stężeń: Skin Irrit. 2; H315: C ≥ 1 % Eye Dam. 1; H318: C ≥ 1 %	2,5 - 5%

Wskazówki dodatkowe:

Pełna treść przytoczonych wskazówek dotyczących zagrożeń znajduje się w rozdziale 16.

¹ Nie podlegają rejestracji zgodnie z WE 1907/2006 Załącznik V (punkt 7) lub Artykuł 2.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Pierwsza pomoc

Wskazówki ogólne:

Osoby udzielające pierwszej pomocy nie potrzebują żadnych indywidualnych środków ochrony. Osoby udzielające pierwszej pomocy powinny jednak unikać kontaktu z produktem.

Po wdychaniu:

Usunąć źródła pyłów i zapewnić świeże powietrze lub wyprowadzić osobę na świeże powietrze. W razie takich dolegliwości jak złe samopoczucie, kaszel lub utrzymujące się podrażnienie zasięgnąć porady lekarza.

Po styczności ze skórą:

Natychmiast zmyć wodą i mydłem i dobrze spłukać. Zabrudzoną, nasączoną odzież natychmiast zdjąć. Wyprać ubranie przed ponownym użyciem. Wyczyścić buty przed ponownym założeniem. W przypadku trwałego podrażnienia skóry zgłosić się do lekarza.

Po styczności z okiem:

Nie trzeć oczu, ponieważ można w ten sposób spowodować dodatkowe uszkodzenie oczu w wyniku działania mechanicznego. W razie potrzeby usunąć soczewki kontaktowe i oko przemywać przy otwartej powiece pod bieżącą wodą przez 20 minut. Jeśli to możliwe, używać izotonicznych płynów do płukania oczu (np. 0,9 % NaCl). Zawsze należy skonsultować się z lekarzem medycyny pracy lub okulistą.

Po przełknięciu:

Nie wywoływać wymiotów. Jeśli poszkodowany jest przytomny, powinien wypłukać usta wodą i wypić dużą ilość wody. Skonsultować się z lekarzem lub centralą do spraw zatruc.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Symptomy i działania są opisane w sekcji 2 i 11.

Kontakt tego produktu z oczami może spowodować poważne i trwałe uszkodzenia wzroku.

Produkt może także w stanie suchym przy dłuższym kontakcie działać drażniąco na wilgotną skórę.

Kontakt z wilgotną skórą może wywołać podrażnienia skóry, zapalenie skóry lub inne poważne uszkodzenia skóry.

(Ciąg dalszy na stronie 5)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 4)

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W trakcie konsultacji z lekarzem należy pokazać mu w miarę możliwości niniejszą kartę charakterystyki substancji chemicznej.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**5.1 Środki gaśnicze****Przydatne środki gaśnicze:**

Mieszanina nie jest palna ani w stanie dostarczanym ani w stanie rozmieszanym. Środki gaśnicze i sposób gaszenia pożaru należy dostosować do pożaru otoczenia.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Produkt nie jest ani wybuchowy ani palny i nie wspomaga pożarów innych materiałów. W przypadku pożaru mogą się wytworzyć pyły nieorganiczne. Unikać pyłu. Reaguje z wodą alkalicznie.

5.3 Informacje dla straży pożarnej

Środki specjalne nie są konieczne. Wodę skażoną należy zbierać oddzielnie, nie może ona dostać się do kanalizacji. Pozostałości po pożarze i skażona woda muszą być usunięte zgodnie z przepisami.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**

Unikać pyłu. Unikać kontaktu z oczami i skórą oraz inhalacji. Postępować zgodnie ze wskazówkami ograniczenia czasu ekspozycji oraz zapewnić wyposażenie ochronne (sekcja 8).

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się do środowiska wodnego, ponieważ może to spowodować podwyższenie wartości pH. Przy pH wyższym niż 9 mogą wystąpić zjawiska toksyczne dla środowiska. Należy przestrzegać krajowych regulacji dotyczących ścieków i wód gruntowych.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Rozsypany materiał zebrać na sucho i zużyć w miarę możliwości. Unikać tworzenia się pyłów. Do czyszczenia używać przynajmniej odkurzacza przemysłowego klasy pyłowej M (DIN EN 60335-2-69). Nie zmiatać na sucho. Nigdy nie używać do czyszczenia powietrza sprężonego. Jeśli w przypadku czyszczenia na sucho dojdzie do tworzenia się pyłów, należy koniecznie użyć indywidualnych środków ochrony. Unikać wdychania powstałych pyłów i kontaktu ze skórą. Materiał zebrany usunąć w sposób zgodny z przepisami.

Przygotowaną zaprawę pozostawić do stwardnienia i zutylizować (patrz sekcja 13.1).

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz sekcja 7.

Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz sekcja 8.

Informacje na temat utylizacji patrz sekcja 13.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie**7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Zadbać o dobrą wentylację w miejscu pracy. Unikać wzbijania pyłu. Unikać styczności z oczami i skórą. Nosić osobistą odzież ochronną. Dostępne powinno być urządzenie do mycia / woda do mycia oczu i skóry. Osoby, które wykazują skłonności do chorób skóry lub inne reakcje nadwrażliwości skóry, nie powinny pracować z produktem. Podczas pracy nie jeść, nie pić, nie

(Ciąg dalszy na stronie 6)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 5)

palić.

Produktów nie używać po upływie podanego czasu składowania, ponieważ działanie zawartych w nich substancji redukujących staje się coraz słabsze i zawartość rozpuszczalnego chromu(VI) może przekroczyć wartości graniczne podane w rozdziale 2.3. W takich przypadkach, ze względu na zawarte w produkcie rozpuszczalne w wodzie chromiany może w razie dłuższego kontaktu dojść w wyniku działania chromu do alergicznego zapalenia skóry.

Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:

Nie są potrzebne szczególne zabiegi.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:

Nie dopuścić do dostania się do rąk dzieci. Składować w dobrze zamkniętych beczkach chłodnych i suchych. Nie stosować pojemników z metali lekkich.

Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:

Trzymać z dala od środków spożywczych napojów i pasz.

Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:

Przechowywać w suchym miejscu. Unikać dostępu do wody i wilgoci. Zawsze przechowywać w oryginalnym pojemniku. W przypadku nieprawidłowego składowania (dostęp wilgoci) lub przekroczenia maksymalnego okresu składowania działanie zawartego w produkcie reduktora chromu może stać się słabsze (patrz sekcja 7.1).

Minimalna trwałość:

Minimalnej trwałości (osusz, do 20°C): Zobacz informacje na opakowaniu.

Klasa składowania: 13

Klasyfikacja zgodna z niemieckim rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy (BetrSichV):

-

7.3 Specyficzne zastosowania

Brak dostępnych dalszych istotnych danych.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Dz.U. 2018 poz. 1286 Rozporządzeni Ministra Rodziny, Pracy I Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:

14808-60-7 Dwutlenek krzemu (< 1% RCS)

NDS (PL)	NDS: 0,1 mg/m ³
BOELV (EU)	NDS: 0,1* mg/m ³ *Fracja respirabilna

65997-15-1 Klinkier cementowy portlandzki

NDS (PL)	NDS: 6* 2** mg/m ³ *frakcja wdychalna, **frakcja respirabilna
----------	---

1305-62-0 Wodorotlenek wapnia

NDS (PL)	NDSch: 6* 4** mg/m ³ NDS: 2* 1** mg/m ³ frakcja *wdychalna, **respirabilna
IOELV (EU)	NDSch: 4 mg/m ³ NDS: 1 mg/m ³ Fracja respirabilna

(Ciąg dalszy na stronie 7)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 6)

Wartości DNEL**1305-62-0 Wodorotlenek wapnia**

Wdechowe	Systemowe - Działanie długotrwałe	1 mg/m ³ (Użytkownik)
		1 mg/m ³ (Pracownicy)
	Systemowe - Działanie krótkotrwałe	4 mg/m ³ (Użytkownik)
		4 mg/m ³ (Pracownicy)

Składniki wraz z dopuszczalnymi wartościami biologicznymi:

Brak

Dodatkowe wartości graniczne ekspozycji przy możliwych zagrożeniach technologicznych:**Składniki z ogólną wartością graniczną pyłu**

MAK (PL)	NDS: 4 e mg/m ³
NDS (PL)	NDS: 4 e mg/m ³
471-34-1 Węglan wapnia	
NDS (PL)	NDS: 10 mg/m ³ frakcja wdychalna
16389-88-1 Wapń/Magnez węglan	
NDS (PL)	NDS: 10* 2** mg/m ³ frakcja *wdychalna, **respirabilna
14808-60-7 Kwarc (SiO₂)	
NDS (PL)	NDS: 0,1 mg/m ³
BOELV (EU)	NDS: 0,1* mg/m ³ *Fracja respirabilna
14808-60-7 Dwutlenek krzemu (< 1% RCS)	
NDS (PL)	NDS: 0,1 mg/m ³
BOELV (EU)	NDS: 0,1* mg/m ³ *Fracja respirabilna

a - frakcja wdychana e - frakcja przenikająca do pęcherzyków (DIN EN 481)

Wskazówki dodatkowe:

Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.

8.2 Kontrola narażenia**8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli**

W celu uniknięcia tworzenia się pyłów należy używać systemów zamkniętych (np. silosów z podajnikami), lokalnych instalacji odsysających lub innych technicznych urządzeń sterujących takich jak np. maszyny czyszczące lub betoniarki do pracy ciągłej ze specjalnym wyposażeniem dodatkowym do wyłapywania pyłu.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne**Ogólne środki ochrony i higieny:**

Trzymać z dala od środków spożywczych napojów i pasz. Zabrudzoną odzież natychmiast zdjąć i przed następnym stosowaniem gruntownie oczyścić. Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy. Unikać styczności z oczami i skórą. Podczas pracy nie jeść, nie pić, nie palić. Profilaktyczna ochrona skóry za pomocą maści ochronnej do skóry. Przewidzieć możliwość umycia się na stanowisku pracy.

(Ciąg dalszy na stronie 8)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 7)

Ochronę dróg oddechowych:

Półmaska filtrująca (typ FFP2 według EN 149)

Należy zapewnić przestrzeganie wartości granicznych istotnych dla zachowania bezpieczeństwa pracy poprzez zastosowanie skutecznych technicznych rozwiązań odpylających, np. lokalnej instalacji odsysającej. Jeśli istnieje niebezpieczeństwo przekroczenia wartości granicznych ekspozycji, np. przy otwartym posługiwaniu się suchym produktem w postaci proszku lub przy obróbce za pomocą natrysku, należy używać maski chroniącej drogi oddechowe:

Ochrona rąk:

Rękawice ochronne, odporne na działanie chemikaliów zgodnie z EN ISO 374

Nosić wodoszczelne, odporne na ścieranie i zasady rękawice ochronne z oznaczeniem CE. Rękawice skórzane ze względu na przepuszczanie wody nie są odpowiednie i mogą uwalniać związki zawierające chrom.

Materiał, z którego wykonane są rękawice:

Przy sporządzaniu i obrabianiu gotowej do użytku mieszanki nie są konieczne rękawice chroniące przed chemikaliami (kat. III). Badania wykazały, że rękawice bawełniane nasączone nitylami (grubość warstwy ok. 0,15 mm) dają wystarczającą ochronę przez okres 480 min. Zmienić przemoczone rękawice. Mieć przygotowane rękawice na zmianę.

Czas penetracji dla materiału, z którego wykonane są rękawice:

Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat dokładnego czasu przebiccia i go przestrzegać.

Do długotrwałego kontaktu nadają się rękawice z następującego materiału:

Polichloropren (grubość materiału $\geq 0,5$ mm ; czas przebiccia ≥ 480 min.)
Kauczuk nitylowy (grubość materiału $\geq 0,35$ mm ; czas przebiccia ≥ 480 min.)
Kauczuk butylowy (grubość materiału $\geq 0,5$ mm ; czas przebiccia ≥ 480 min.)
Fluorubber (grubość materiału $\geq 0,4$ mm ; czas przebiccia ≥ 480 min.)
Neopren (grubość materiału $\geq 0,5$ mm ; czas przebiccia ≥ 480 min.)

Nie nadają się rękawice z następujących materiałów:

Nieprzepuszczające cieczy rękawice z tkaniny, skóry lub podobnych materiałów.

Ochronę oczu lub twarzy:

W razie tworzenia się pyłów lub niebezpieczeństwa rozprysków używać szczelnym okularów ochronnych zgodnych z normą EN 166.

Ochrona ciała:

Nosić zamknięte ubranie ochronne z długimi rękawami i szczelne buty. Jeśli kontaktu ze świeżą zaprawą nie można uniknąć, ubranie ochronne powinno być wodoszczelne. Należy zwrócić uwagę na to, aby świeża zaprawa nie dostała się od góry do obuwia.

Środków kontroli ryzyka:

Konieczne jest przeszkolenie pracowników w zakresie prawidłowego używania indywidualnych środków ochrony w celu zapewnienia ich wymaganej skuteczności.

8.2.3. Kontrola narażenia środowiska

Nie dopuścić do przedostania się do środowiska wodnego, ponieważ może to spowodować podwyższenie wartości pH. Przy pH wyższym niż 9 mogą wystąpić zjawiska toksyczne dla środowiska. Należy przestrzegać krajowych regulacji dotyczących ścieków i wód gruntowych.

(Ciąg dalszy na stronie 9)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 8)

Dodatkowe wskazówki dla wykonania urządzeń technicznych
Brak dalszych danych, patrz punkt 7.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych****Ogólne dane****Stan skupienia**

Stały

Wygląd:**Forma:**

W formie proszku

Kolor:

Jasnoszary

Zapach:

Bez zapachu

Próg zapachu:

Nieokreślone

pH w 20 °C

> 11

Po zmieszaniu z wodą

Zmiana stanu**Temperatura topnienia/krzepnięcia:**

> 1.300 °C (ISO 3016)

Temperatura wrzenia lub początkowa**temperatura wrzenia i zakres temperatur****wrzenia**

Nie dotyczy

Palność materiałów

Materiał nie jest zapalny.

Temperatura zapłonu:

Nie dotyczy

Temperatura samozapłonu:

Nie dotyczy

Temperatura rozkładu:

Nieokreślone

Właściwości utleniające:

Brak

Właściwości wybuchowe:

Produkt nie grozi wybuchem.

Temperatura palenia się:

Produkt nie jest samozapalny.

Gęstość lub gęstość względna**Gęstość:**

Nie jest określony

Gęstość nasypowa:1.099 - 1.310 kg/m³**Wielkość cząstki:****Charakterystyka cząsteczek**

Patrz punkt 3.

Rozpuszczalność**Woda:**

Nieznacznie rozpuszczalny

Współczynnik podziału n-oktanol/woda**(wartość współczynnika log)**

Nieokreślone

Zawartość ciał stałych:

100,0 %

VOC bez wody (WE):

0,00 g/l

VOC z wodą (WE):

0,00 g/l

VOC z wodą (WE):

0,000 %

9.2 Inne informacje**Informacje dotyczące klas zagrożenia fizycznego****Substancje wybuchowe / mieszaniny i****artykuły zawierające materiały wybuchowe**

Brak

Gazy łatwopalne

Brak

Aerozole

Brak

Gazy utleniające

Brak

Gazy pod ciśnieniem

Brak

Płyny łatwopalne

Brak

Łatwopalne ciała stałe

Brak

Substancje i mieszaniny samoreaktywne

Brak

Substancje ciekłe piroforyczne

Brak

(Ciąg dalszy na stronie 10)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 9)

Substancje stałe piroforyczne	Brak
Substancje i mieszaniny samonagrzewające się	Brak
Substancje i mieszaniny, które w kontakcie z wodą emitują gazy łatwopalne	Brak
Substancje ciekłe utleniające	Brak
Substancje stałe utleniające	Brak
Nadtlenki organiczne	Brak
Substancje powodujące korozję metali	Brak
Odczulone materiały wybuchowe	Brak

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**10.1 Reaktywność**

Reaguje alkalicznie z wodą. W kontakcie z wodą ma miejsce zamierzona reakcja, produkt twardnieje i tworzy trwałą masę, która nie reaguje z otoczeniem.

10.2 Stabilność chemiczna

Produkt jest stabilny tak długo, jak długo jest prawidłowo przechowywany w suchym miejscu.

Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:

Brak rozkładu przy użyciu zgodnym z przeznaczeniem.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Reakcje niebezpieczne nie są znane (patrz 10.5).

10.4 Warunki, których należy unikać

Unikać dostępu wody i wilgoci podczas składowania (mieszanka reaguje z wilgocią tworząc związki zasadowe i utwardza się).

10.5 Materiały niezgodne

Reaguje egzotermicznie z kwasami; wilgotny produkt jest alkaliczny i reaguje z kwasami, solami amonu i metalami nieszlachetnymi, np. aluminium, cynk, miedź. W reakcji z metalami nieszlachetnymi powstaje wodór.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

Brak rozkładu przy składowaniu i obchodzeniu się zgodnie z przeznaczeniem.

Minimalna trwałość:

Minimalnej trwałości (osusz, do 20°C): Zobacz informacje na opakowaniu.

Dalsze dane:

Mieszanka jest z zredukowaną zawartością chromu. W formie gotowej do użycia, po dodaniu wody, udział chromu rozpuszczalnego Chrom(VI) wynosi najwyżej 2 mg/kg suchej masy. Warunkiem redukcji chromu jest prawidłowe, suche przechowywanie i przestrzeganie maksymalnego okresu przechowywania.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1 Informacje na temat klas zagrożenia zdefiniowanych w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008**

Produkt nie został zbadany. Ocena na podstawie właściwości poszczególnych komponentów.

Toksyczność ostra:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Istotne sklasyfikowane wartości LD/LC50:**14808-60-7 Dwutlenek krzemu (< 1% RCS)**

Ustne	LD ₅₀	> 5.000 mg/kg (Szczur)
-------	------------------	------------------------

(Ciąg dalszy na stronie 11)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 10)

Skórne	LD ₅₀	> 5.000 mg/kg (Szczur)
65997-15-1 Klinkier cementowy portlandzki		
Ustne	LD ₅₀	> 2.000 mg/kg (Mysz) W badaniach na zwierzętach z pyłami cementu nie wykazano ostrej toksyczności. Ze względu na dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są uznane są za spełnione.
Skórne	LD ₀ (nietoksyczny)	> 2.000 mg/kg (Królik) (Limit test 24h [4]) Ze względu na dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są uznane są za spełnione.
Wdechowe	LD ₀ (nietoksyczny)	5 mg/m ³ (Szczur) (Limit test [10]) Ze względu na dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są uznane są za spełnione.
1305-62-0 Wodorotlenek wapnia		
Ustne	LD ₅₀	7.340 mg/kg (Szczur) (OECD 425)
Skórne	LD ₅₀	> 2.500 mg/kg (Królik) (OECD 402)
Skórne	LD ₅₀	> 2.500 mg/kg (Królik) (OECD 402)

Dalsze dane (do toksykologii eksperymentalnej):**14808-60-7 Dwutlenek krzemu (< 1% RCS)**

Działanie drażniące na skórę	OECD 404	(Królik) not irritant
Działanie drażniące oczy	OECD 405	(Królik) not irritant
Uczulenie	OECD 429	(Mysz) not sensitizing

Pierwotne działania drażniące:**Na skórze:**

Cement działa drażniąco na skórę i błony śluzowe. Suchy cement w kontakcie z wilgotną skórą lub skóra w kontakcie z wilgotnym lub mokrym cementem może prowadzić do różnych reakcji drażniących lub zapalnych skóry, np. do zaczerwienienia lub pęknięcia. Stały kontakt w związku z tarciem mechanicznym może doprowadzić do poważnego uszkodzenia skóry, patrz sekcja 16 Literatura [4].

Dwuwodorotlenek wapnia drażni skórę (in vivo, królik). W wyniku przeprowadzonych badań dwuwodorotlenek wapnia należy zakwalifikować jak substancję drażniącą skórę (H315 – Powoduje podrażnienia skóry).

Działa drażniąco na skórę.

W oku:

W testach in vitro portlandzki cement klinkierowy wykazywał różnie silne działanie na rogówkę. Obliczony „irritation index“ wynosi 128. Bezpośredni kontakt z cementem może doprowadzić w wyniku mechanicznego działania, podrażnienia lub zapalenia do uszkodzenia rogówki. Bezpośredni kontakt z większymi ilościami suchego lub wilgotnego cementu może mieć skutki rozciągające się od lekkiego podrażnienia oczu aż do uszkodzenia wzroku i ślepoty, patrz sekcja 16, Literatura [11] i [12].

Na podstawie badań (in vivo, królik) stwierdzono, że dwuwodorotlenek wapnia może doprowadzić do poważnego uszkodzenia wzroku (H318 – Powoduje ciężkie uszkodzenie wzroku).

Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

Działanie uczulające:

Może powodować reakcję alergiczną skóry.

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

(Ciąg dalszy na stronie 12)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 11)

Działanie rakotwórcze W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Szkodliwe działanie na rozrodczość:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe (STOT SE):

Ekspozycja na pył cementowy może doprowadzić do podrażnienia dróg oddechowych. Jeśli ekspozycja będzie trwać dłużej niż wartości graniczne dla stanowiska pracy, w następstwie tego mogą wystąpić: kaszel, katar i duszności, patrz sekcja 16, Literatura [1].

Dwuwartotlenek wapnia drażni drogi oddechowe (STOT SE 3 / H335 – Może drażnić drogi oddechowe).

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane (STOT RE):

Dłuższa ekspozycja na pył cementowy dostający się do płuc o wartościach przekraczających wartości graniczne dla stanowiska pracy może prowadzić do kaszlu, duszności i chronicznych obturacyjnych zmian w drogach oddechowych. Przy niskich koncentracjach nie zaobserwowano oddziaływań chronicznych, patrz sekcja 16, Literatura [17]. Ze względu na dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są uznane za spełnione.

Cement może pogorszyć istniejące choroby skóry, oczu i dróg oddechowych, np. w przypadku rozedmy płuc czy astmy.

Wielokrotne wdychanie większych ilości pyłu zwiększa ryzyko rozwoju chorób płuc.

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Zagrożenie spowodowane aspiracją:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Doświadczenia praktyczne

Brak dostępnych dalszych istotnych danych.

Uwagi ogólne

Patrz sekcja 16 (Literatura).

Toksyczność nieostra do chronicznej:

Przy dłuższym kontakcie ze skórą w połączeniu z wilgotnością skóry może wywołać poważne uszkodzenia skóry.

U niektórych osób po kontakcie z cementem mogą powstać wypryski na skórze. Wywołują je wartość pH (drażniące zapalenie skóry) lub reakcje immunologiczne po kontakcie z rozpuszczalnym chromem(VI) (alergiczne zapalenie skóry), patrz sekcja 16 bibliografia [5] i [13].

11.2 Informacje o innych zagrożeniach

Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Żaden ze składników nie znajduje się na liście.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Produkt nie został zbadany. Ocena na podstawie właściwości poszczególnych komponentów.

Toksyczność wodna:

65997-15-1 Klinkier cementowy portlandzki

LC ₅₀	mg/l (Rozwielitka pchłowata - daphnia magna) (low effect [6,8])
	mg/l (Alga - selenastrum coli) (low effect [7,8])
	mg/l (Osady) (low effect [9])

1305-62-0 Wodorotlenek wapnia

LC ₅₀ (96h Woda morska)	457 mg/l (Ryba)
	158 mg/l (Bezkręgowce - aquatic invertebrates)
LC ₅₀ (96h Woda słodka)	33,884 mg/l (Ryba - clarias gariepinus)

(Ciąg dalszy na stronie 13)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 12)

	50,6 mg/l (Ryba)
EC ₅₀ (48h)	49,1 mg/l (Bezkręgowce - aquatic invertebrates)
EC ₅₀ (72h)	184,57 mg/l (Algi)
NOEC (72h)	48 mg/l (Algi)
NOEC (14d)	32 mg/l (Bezkręgowce - aquatic invertebrates)
NOEC (21d)	1.080 mg/kg (Rośliny ogólnie)
NOEC (96h)	56 mg/l (Ryba - poecilia reticulata)
EC ₁₀ /LC ₁₀ (NOEC)	12.000 mg/kg (Mikroorganizmy gleba)
	2.000 mg/kg (Makroorganizmy gleba)

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Produkt nieorganiczny, nie daje się usunąć z wody metodami oczyszczania biologicznego.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Nie ulega akumulacji w organizmach żywych.

12.4 Mobilność w glebie

Nieznacznie rozpuszczalny

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

PBT:

Ta substancja/mieszanina nie zawiera składników sklasyfikowanych jako trwale, wykazujące zdolność do bioakumulacji i jako toksyczne (PBT) w stężeniu 0,1% i wyższym.

vPvB:

Ta substancja/mieszanina nie zawiera składników sklasyfikowanych jako bardzo trwale i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji (vPvB) w stężeniu 0,1% i wyższym.

12.6 Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Mieszanina nie zawiera substancji o właściwościach zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/2100 lub rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/605.

12.7 Inne szkodliwe skutki działania

Literatura

Patrz sekcja 16 (Literatura).

Skutki ekotoksyczne:

Możliwe tylko w skutek wzrostu pH przy kontakcie z wodą po rozsypaniu dużej ilości produktu.

Zachowanie się w oczyszczalniach:

Brak dostępnych dalszych istotnych danych.

Uwaga:

Badania ekotoksyczności cementu portlandzkiego przeprowadzone na gatunku Daphnia magna (U.S. EPA, 1994a, patrz sekcja 16, Literatura [6]) i Selenastrum Coli (U.S. EPA, 1993, patrz sekcja 16, Literatura [7]) wykazały jedynie niewielkie oddziaływanie toksyczne. W związku z tym wartości LC50 i EC50 nie mogły zostać ustalone, patrz 16, Literatura [8]. Nie można było także ustalić oddziaływania toksycznego na osady, patrz sekcja 16, Literatura [9]. Uwalnianie większych ilości cementu do wody może doprowadzić jednak do podniesienia wartości pH i tym samym w określonych warunkach może być to toksyczne dla organizmów wodnych.

Dalsze wskazówki ekologiczne:

Wskazówki ogólne:

Klasa szkodliwości dla wody 1 (Samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody
 Nie dopuścić do przedostania się w stanie nierozcieńczonym lub w dużych ilościach do wód gruntowych, wód powierzchniowych bądź do kanalizacji.

PL
(Ciąg dalszy na stronie 14)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 13)

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Zalecenie:



Nie może podlegać obróbce wspólnie z odpadami komunalnymi.

Zebrać w stanie suchym, składować w oznakowanych pojemnikach i w miarę możliwości przy uwzględnieniu maksymalnego czasu składowania zużyć lub resztki przy unikaniu jakiegokolwiek kontaktu ze skórą i ekspozycji na pyły zmieszać z wodą. Wilgotne produkty lub szlasy produktu pozostawić do utwardzenia i po utwardzeniu zutylizować zgodnie z lokalnymi i urzędowymi przepisami.

Niebezpieczeństwo skażenia środowiska, postępować zgodnie z TJ DZ.U 2023 poz.1587 ze zmianami o odpadach oraz przepisami wykonawczymi dotyczącymi utylizacji odpadów. Postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi utylizacji odpadów. Niewykorzystany produkt i zabrudzone opakowanie przechowywać w zamkniętych pojemnikach do zbierania odpadów i przekazać do utylizacji podmiotowi upoważnionemu do utylizowania odpadów (wyspecjalizowanej firmie), który posiada uprawnienia do prowadzenia takiej działalności. Nie wylewać niewykorzystanego produktu do kanalizacji. Nie wolno usuwać razem z odpadami komunalnymi. Puste opakowania można wykorzystać energetycznie w spalarni odpadów lub gromadzić na składowisku o odpowiedniej klasyfikacji. Idealnie wyczyszczone opakowania można przekazać do recyklingu.

Zawartość / pojemnik usuwać zgodnie z przepisami miejscowymi / regionalnymi / narodowymi / międzynarodowymi. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach TJ DZ.U 2023 poz.1587 ze zmianami o Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów. Dyrektywa 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2020 poz. 10).

Europejski Katalog Odpadów	
16 03 03*	Odpady nieorganiczne zawierające substancje niebezpieczne
17 09 04	Zmieszane odpady budowlane i rozbiórkowe inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury
HP4	Drażniące - działanie drażniące na skórę i powodujące uszkodzenie oczu

16 03 03 dla resztek produktu niezwytego

17 09 04 dla produktu rozprowadzonego wodą i utwardzonego

15 01 01 dla opakowań opróżnionych z resztek

Opakowania nieoczyszczone

Zalecenie:

Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Do recyklingu przekazywać tylko całkowicie opróżnione opakowania.

PL

(Ciąg dalszy na stronie 15)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 14)

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

14.1 Numer UN lub numer identyfikacyjny ID ADR, ADN, IMDG, IATA	Brak
14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN ADR, ADN, IMDG, IATA	Brak
14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie ADR, ADN, IMDG, IATA	Brak
14.4 Grupa pakowania ADR, IMDG, IATA	Brak
14.5 Zagrożenia dla środowiska Zanieczyszczenia morskie:	Nie
14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Nie nadający się do zastosowania
14.7 Transport morski luzem zgodnie z instrumentami IMO	Nie nadający się do zastosowania
UN "Model Regulation":	Brak

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Rady (UE) 2012/18

Wskazane substancje niebezpieczne - ZAŁĄCZNIK I :

Żaden ze składników nie znajduje się na liście.

ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1907/2006 ZAŁĄCZNIK XVII :

Dodatkowe informacje do wpisu 78

Produkt nie zawiera syntetycznych polimerowych mikrodrobin plastiku >0,01% zgodnie z EC 2055/2023.

Rozporządzenie (UE) NR 649/2012

Załącznik I - PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM

(Górna wartość graniczna do celów wydawania pozwoleń na podstawie art. 5 ust. 3)

Żaden ze składników nie jest uwzględniony.

Załącznik II - PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ZGŁOSZENIA

Rozporządzenie (WE) 273/2004 w sprawie prekursorów narkotykowych

Żaden ze składników nie znajduje się na liście.

Przepisy poszczególnych krajów:

Klasa zagrożenia wód:

Klasa szkodliwości dla wody 1 (Samookreślenie): W ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody

Pozostałe obowiązujące przepisy prawne:

·Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz

(Ciąg dalszy na stronie 16)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 15)

uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE

·Rozporządzenie Komisji (UE) 878/2020 z dnia 18 czerwca 2020 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)

·Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006

·Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)

·Przepisy ADR Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (TJ DZ.U z 2022 poz. 1816) zastępującą dotychczas obowiązującą Ustawę z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1222 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 182, poz. 1228).

·TJ DZ.U z 2023 poz. 1658 ze zmianami o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

·Rozporządzenie (WE) nr 694/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów.

·Ustawa z dnia 28 maja 2020 r. o zmianie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1337) Ustawa z dnia 19.08.2011 o przewozie towarów niebezpiecznych TJ DZ.U z 2024 poz. 643.

·Ustawa z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. z dnia 23 stycznia 2020 r., poz. 150).

·Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

·Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego nie została przeprowadzona.

SEKCJA 16: Inne informacje

Powody zmian:

* Dane zmienione w stosunku do wersji poprzedniej.

Oдноśne zwroty:

H315 Działa drażniąco na skórę.

H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Porady do instrukcji:

Dodatkowe szkolenia, które wykraczają poza przepisowe przeszkolenie dla osób wykonujących prace przy użyciu substancji niebezpiecznych nie jest konieczne.

Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Działanie żrące/drażniące na skórę

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy

Działanie uczulające na skórę

Zgodnie z dyrektywą nr 1272/2008 (UE) zaszeregowanie mieszanki opiera się na metodzie obliczeniowej wykorzystującej dane materiałów.

(Ciąg dalszy na stronie 17)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 16)

Literatura i źródła danych:

- [1] Portland Cement Dust-Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
- [2] Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.
- [3] MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010
- [4] Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
- [5] Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.
- [6] U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).
- [7] U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).
- [8] Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
- [9] Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.
- [10] TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.
- [11] TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- [12] TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- [13] European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002): http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- [14] Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58
- [15] Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- [16] Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.
- [17] Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad and K.-C. Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.
- [18] Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]
- [19] Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008

Wydział sporządzający wykaz danych:

Wydział bezpieczeństwa produktów (+43/(0)5522-41646-0 / klaus.ritter@fixit-gruppe.com)

Partner dla kontaktów:

Dr. Klaus Ritter

Skróty i akronimy:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych UE Unia Europejska)

ICAO: International Civil Aviation Organisation (Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego - Przepisy dotyczące międzynarodowego transportu towarów niebezpiecznych statkami powietrznymi)

MAK: Maximale Arbeitsplatz-Konzentration (Maksymalne stężenie substancji chemicznej w miejscu pracy, Austria/Niemcy)

PBT: persistent, bioaccumulative and toxic properties (trwałe, bioakumulacyjne i toksyczne właściwości)

(Ciąg dalszy na stronie 18)

TYNK 503SL

(Ciąg dalszy od strony 17)

vPvB: very persistent, bioaccumulative properties (bardzo trwałe, właściwości bioakumulacyjne)
ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods (Międzynarodowe Przepisy dotyczące transportu morskiego materiałów niebezpiecznych)
IATA: International Air Transport Association (Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych)
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals (Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów)
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym EmS Plan awaryjny)
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances (Europejski Wykaz Notyfikowanych Substancji Chemicznych)
CAS: Chemical Abstracts Service (oddział Amerykańskiego Towarzystwa Chemicznego)
VOC: Volatile Organic Compounds (lotne związki organiczne)
DNEL: Derived No-Effect Level (Pochodny poziom niepowodujący zmian, REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent (Stężenie śmiertelne, 50 procent)
LD50: Lethal dose, 50 percent (Dawka śmiertelna, 50 procent)
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic (Trwałe, wykazujące zdolność do biokumulacji i toksyczny)
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative (Bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do biokumulacji)
ATE: Acute toxicity estimate values (Wartości oszacowanej toksyczności ostrej)
Skin Irrit. 2: Działanie żrące/drażniące na skórę – Kategoria 2
Eye Dam. 1: Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy – Kategoria 1
Skin Sens. 1: Działanie uczulające na skórę – Kategoria 1
Skin Sens. 1B: Działanie uczulające na skórę – Kategoria 1B
STOT SE 3: Działanie toksyczne na narządy docelowe (narażenie jednorazowe) – Kategoria 3

Dalsze informacje:

Dane w niniejszej karcie charakterystyki niebezpiecznej substancji chemicznej opisują wymagania bezpieczeństwa dla naszego produktu i bazują na aktualnym stanie naszej wiedzy. Nie stanowią one zapewnienia cech produktu. Obowiązujące ustawy, rozporządzenia i akty prawne, również te, które nie zostały wymienione w niniejszej karcie charakterystyki, muszą być przestrzegane przez odbiorcę naszego produktu na jego własną odpowiedzialność.